

32380

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 11.08.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Çay, Doğu Karadeniz bölgesinde 791 bin hektar alanda yaklaşık 205 bin üreticinin temel geçim kaynağıdır. Çay üreticileri, ÇAYKUR'un çay alımlarında kota ve kontenjan uygulaması nedeniyle çaylarını düşük fiyata özel sektör firmalarına satmak zorunda kaldıkları kamuoyu gündemine gelmiştir. Çay sezonunun ortasında yaşanan alım krizine yönelik üreticilerimizin tepkisi giderek artırmaktadır. ÇAYKUR'un uyguladığı kota ve kontenjan politikaları, çay üreticisini özel sektör karşısında adeta çaresiz bırakmıştır. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından açıklanan 25.5 TL'lik yaş çay alım fiyatı, üretici için reel bir fiyat olmaktan çıkmıştır. ÇAYKUR'a ürün satamayan birçok üretici, ürettiği çayı 15-16 TL gibi düşük fiyatlardan özel sektöre vermek zorunda kalmıştır. Çay üreticisi olan bölge halkı açısından bugün en temel problem yaş çay fiyatlarında yaşanan istikrarsızlıktır. Geçmiş yıllarda bölgede kapatılan ÇAYKUR fabrikalarının yerine yeni çay fabrikası kurulmamaktadır. ÇAYKUR fabrikalarının mevcut kapasitesi de nedense tam olarak kullanılmamakta, üretilen yaş çayın tamamı ÇAYKUR tarafından maalesef alınamamaktadır. Kota ve kontenjan uygulamaları nedeniyle çay üreticisi hiçbir bağlayıcı kuralın olmadığı sözde piyasada özel sektörün insafına terk edilmiş durumdadır.

32380

Bu bağlamda;

- 1- ÇAYKUR'un çay alımlarında kota ve kontenjan uygulaması nedeniyle çaylarını düşük fiyata özel sektör firmalarına satmak zorunda kalan üreticilerimizin mağduriyetlerini giderecek, emeklerinin karşılığını almalarını sağlayacak bir çalışmanız var mıdır?
- 2- ÇAYKUR fabrikalarında kapasite artırımına yönelik bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 3- Çay üreticilerimize çay alımı için verilen randevularda yığılma yaşanmış mıdır? Yığılma yaşanmış ise bu durumu yönetemeyenler ile ilgili bir işlem başlatılmış mıdır?
- 4- Çay üreticilerimize çay alımı için kullanılan randevu sistemini geliştirecek, değiştirecek veya daha etkin yönetimini sağlayacak bir sistem geliştirmeyi düşünmekte misiniz?
- 5- Açıklanan çay alım fiyatının altında bir alımın özel sektör tarafından yapılmaması için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
- 6- Çay üreticilerimizin en azından maliyetlerini biraz daha düşürmek adına üretilen çayların ÇAYKUR ile üretici arasında yapılacak sözleşmeli üretim modeli ile üretilmesi, ÇAYKUR tarafından hasat edilmesi ve fabrikalara taşınması gibi farklı üretim modellerinin geliştirilmesine yönelik çalışmanız var mıdır?

